

Frágreiðing um Bjarnoy og Skrokkin

Á figgjarnevndarfundi 10. september 1976 er biðið um frágreiðing landsstýrisins viðvíkjandi eginpeningnum hjá p/r Rávuni.

Slík frágreiðing var av lögmanni givin á fundi í landsstýrinum 17. september 1976 kl. 15.30 og verður her váttað skrivliga.

Landsstýrið nýtir vanliga í viðgerð síni av umsóknum um studningslán til nýbyggingar ein samanburðarhátt ímillum tað projektið sum liggur fyri og líknandi sáttmálar, sum um somu tíð eru uppá tað innan- og uttanlanda.

Harafturat krevur landsstýrið vátan frá banka ella sakforara um at eginpeningurin er tókur á konto.

I hesum føri, har talan var um at keypa ein skrokk úr Svøríki og gera hann lidnan, lógu um somu tíð fleiri onnur projektir fyri viðvíkjandi reklubátum um 160 fót longd uppí 178 fót, og lá kostnaðurin fyri hesi skip úr 19,5 mill. kr. upp í 24,5 mill. kr. Harafturat lá tilboð fyri frá Skála Skipasmiðju um byggjan av einum 130 fót báti fyri 15,5 mill. kr. Eisini hevði landsstýrið samband við Skála Skipasmiðju um at geva tilboð til onkran teirra, sum seinni kortini gjørdur av at byggja í Noregi. Hesi tilboð lógu úr 21 upp í 24 mill. kr.

Út frá hesum helt landsstýrið seg ikki kunna ávísar, at báturin uppá 161 fótur, sum p/r Rávan ætlaði at byggja fyri kostnaðin 21,5 mill. kr. var ov dýrur, serliga ikki tá skiparar, sum hava latið fleiri skip byggja áður, og sum landsstýrið metti høvdu kunneleika til kostnaðin av slíkum, samstundis gjørdur sáttmálar til líknandi kostnað.

Figgjarnevndin hevur í síni viðgerð av málinum nýtt somu meting, men hevur eins og landsstýrið roynt at spyrja seg fyri hjá sakkønum. Í gerðabók figgjarnevndarinnar 7. apríl 1976 stendur:

»5. FL.j.nr. 1415-1-655
Umsókn frá p/r Rávuni, Vági, um 20% studning av sv. kr. 8.915.000 og 25% av sv. kr. 9.350.000 í samband við keyp av skrokki úr Svøríki og liðugtgerð av sama til reklubát á Skála Skipasmiðju.

Samtykt

Pauli Ellefsen gjørdi ta viðmerking at biðja um úttalilsí frá Óla Zachariassen, Skála Skipasmiðju, og Niclas Magnussen, metingarmanni um virðisásetanirnar í ætlanini eru haldgóðar viðvíkjandi

teirri upphædd ið er sett fyri skrokkin úr Svøríki og fyri tað arbeiði, ið ætlast gjørt í Føroyum.

Undir fundinum gav Óli Zachariassen ta meting, at eftir hansara áskoðan eru tølini bein. Hetta váttaði hann seinni aftur aftaná nýggjar útrokningar.

Á hesum fundi luttóku figgjarnevndarlimirnir E. Arge, Poul J. Olsen, Hilmar Bech, Signar Hansen, Jógván Durhuus, Asbjørn Joensen og Pauli Ellefsen, sum tá hava hildið, at sammett við hini projektini, sum sama dag vóru til viðgerðar, var hesin báturin ikki órimuliga dýrur.

Hvat spurningurin um eginpeningin viðvíkur, so lá fyri landsstýrinum vátan frá Albert Mortensen, sakforara (firma Leivur Lützen og H. W. Poulsen) um at eginpeningurin var deponeraður í banka. Krav um slíka vátan høvdu hini feløginí eisini fingið og givið hana, so stóðan hjá p/r Rávuni var hin sama sum hjá øðrum.

Spurningurin um sølu av Bjarnoy II (ex. Vágbingur) hevur bert verið fyri í landsstýrinum í samband við umsókn um útlutningsloyvi, sum var játtað. Í samband við søluna var upplýst, at ætlan keyparanna var at umbyggja skipið til oljuleitingar í Eystursjónum og aðrastaðni. Slík keyparaætlan viðkemur sjálvandi ikki landsstýrinum, men kortini kann viðmerkjast, at um slík ætlan var framd, var ein prísur uppá 5 mill. kr. fyri ein skrokk størri um hann keyptast skuldi úr Svøríki, og eina høvuðsumvalda maskinu sum í sjálvum sær togar upp í eitt virði av 2 mill. kr. ikki óhugsandi.

Seinni er váttað landsstýrinum, at av hesum sölupeningi eru 1,2 mill. kr. nýttar sum eginpeningur og 3,8 mill. kr. settar í banka til krav kreditoranna, m.a. eitt frá

landskassanum uppá 1.750.000 kr. sum nú verða goldnar.

Figgjarnevndin sigur á fundi 10. september í samband við umsókn um vøðhald fyri, at Skála Skipasmiðja lýkur sáttmálatreytirnar yvirfyri p/r Rávuni, at skrokkin sum keyptur er úr Svøríki er virðismettur til kr. 7.500.000.-.

Her fylgiggur ein missskilj-ing, tí tað sum skipabyggingi maður landsstýrisins hevur sagt er, at hann út frá tilskilingum frá Arhus Flydedok og Skála Skipasmiðju metir, at Skála Skipasmiðja átti at kunna levera ein slíkan skrokk fyri kr. 7.500.000.-, og er hetta ikki ein virðismeting av fylgiggjandi skrokki.

Virðismetingin verður gjørd tá skipið er liðugt, og verður tá komið til tað úrslit, at skipið er minni vert enn 21,5 mill. kr., verður heldur ikki studningur latin av meir enn virðismetingini. Tí er ikki møguligt at fáa sær pening úr landskassanum á skeivum grundarlagi.

Tað skal viðmerkjast nú spurt verður um hetta tal kr. 7.500.000.- at sakkoni landsstýrisins ikki hevur havt høvi til at siggja skipið, sum tá ikki var komið til Føroyar, men bert hevur sáttmálan og specificationir tøk, og hevur tí ikki veruliga kunna meti um hvat gjørt er og hvat ikki er gjørt.

Nú gjøllari er kannað vísur tað seg, at tryggingarkostnaðurin er settur ov lágt, at stálgarnering finnst í allari lastini og á millumdekkjunum, at stálvektin tí er munandi størri og roknaða tímatalið eisini er 3500 tímar hægri, at rørarbeiðið í samband við olju- og botntangar er gjørt fyri nokur hundrað túsund, at tær síðskrávur við met orum, annar 200 HK og hin 300 HK eru ísettar, at R.S. W. installering er gjørd, at kólútgørd fyri nokur túsund er íroknað kostnaðin, at stabiliseringstangar eru ísettir eins og tann nautiska útgørdin sum fylgir við kostar

munandi meira enn mett. Men hartil kemur, at Skála-Skipasmiðja ikki vil góðtaka, at hon átti at arbeitt við tí tímakostnaði roknað er við, men sigur seg liggja 15–20 kr. hægri, og sigur at í Danmark og Svøríki er tímakostnaðurin 45–55 kr. hægri. Við tí í huga, at talan er um einar 51.700 tímar, kemur endaliga metingin at liggja ímillum 10 mill. kr. og 12 mill. kr.

Tá so er, og havt verður í huga at talan er um eitt skip sum kemur umleið eitt ár fyrr í veiðu enn um farið var undir sáttmálagørd um nýbygging í vár, heldur landsstýrið seg ikki kunna prógva, at keypsprisiurin er ov høgur.

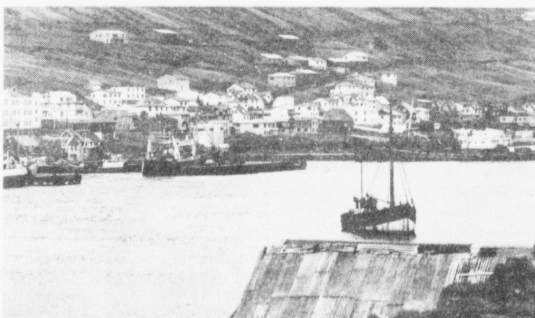
Stóðan í vár var hon, at tað var stórt trýst á at fáa reklubátar frá fiskimonnum úr Danmark, Íslandi, Noregi og Føroyum, fyri at fáa teir inn í myndina áðrenn kvotaskipanir vórðu gjørdar í reklubveiduni. Tað er tí ivaleyst galdandi allar teir sáttmálar, gjørdir eru, at skipasmiðjurnar hava havt marknaðarviðurskiptini í huga, og tí hava kalkulerað við eini hækking í söluvirðinum.

Niðurstøða landsstýrisins eftir at hava kannað málið av nýggjum er, at einki er framkomið, sum bendir á, at roynt er at fáa pening úr landskassanum á óreiðuligum grundarlag.

Síta einstakir figgjarnevndarlimir við aðrari vitan, sum illgrunaskrivingin bendir á, er landsstýrið takksamt fyri at fáa hesa. Men rættast er, um slík verður latin landsstýrinum beinleiðis frá nevndini, soleiðis at tað sleppst undan at figgjarnevndarviðgerðir av privat-um felagsviðurskiptum koma til almenna umrøðu so leingi grundarlagið er so veikt.

Landsstýrið kann síni megin vátta, at verða óreglugligheitir avdúkaðar, so verða neyðug stig tikin beinanvegin.

J. Lindenskov

Úr Vági. Bjarnoy liggur við bryggju

viðmerkingar

Skrokkheed

Dagblaðið viðger í oddagreini mikudagin 29. september tvey mál, sum frammi eru í løtuni: Skrokkurin-Bjarnoy II og EDV-málið, sum snýr seg um keypið av EDV-tólum til gjaldstovuna undir fyrra landsstýri. Dagblaðið skrivur:

Tað sum hevur áhuga í spurninginum um EDV tólina er fyrst og fremst, hvussu tað kann lata seg gera at útvega hesi móti vilja landsstýrisins og figgjarnevndarinnar, og herundir um alt er ein fylgja av gjørdum organisatíonsætlanum og billeggjum longri aftur í tíðina.

Friðið LOMVIGAN!
Oddagreinin í 14. September hósdagin 30. september viðger eina grein, sum Sjúrdur Poulsen hevur skrivað í mánaðarblaðnum Magn. Greinin endar soleiðis:

Niðurstøðan hjá Sjúrdi Poulsen er, at lomvigin eigur at verða friðaður, og hesa niðurstøðu vilja vit gera til okkara. Vit vita um mangar idnar veiðumenn, sum í ár hava firnast við at skjóta lomviga, soleiðis at teir ikki skulu vera við til at oyða hetta náttúrurikidømið, sum vit enn eiga í landinum. Sjúrdur Poulsen endar grein sína við hesum orðum:

At enda vil eg siga, at mær tykir nú vera komið til ta støðu, at lomvigin hevur ongán týðning sum vinna meir. Her hava vit tí einki at missa, men alt at vinna. Vilja vit ikki missa lomvigan av landi, er bert eitt at royna og gera. lomvigin eigur at friðast sum lundin, tó við tí tilskilan, at snara og fylgling heldur ikki er loyvd. Her vil eg nevna, at skúv-oyngir ikki hava vilja fyglt í meira enn hálvt-hundrað ár.

